

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felolós szerkesztő: Somfai János.

Elfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 91. szám.

Csütörtök, április 22.

Nagy harcaink az oroszszal.

Budapest, április 21. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés:

A Kárpátokban az ellenfél az arcvonal legfontosabb szakaszai ellen intézett veszteségteljes támadásait jó ideje megszüntette. Különösen áll ez állásaink azon szakaszaira nézve, amelyek a Magyarországra vezető legjobb betörési utakat az Ondava-, Laborc- és Ung-völgyét fedezik.

Az Erdős-Kárpátokban a Laborc- és Ung-völgyei között az előrenyomulás e fővonalairól letérve, az ellenség még most is nagy erővel kísérelte meg az áttörést. Az ebben az irányban való áttörésnek az lett volna a feladata, hogy a völgyben levő állásainknak és ezekhez csatlakozó magaslati állásainknak homloktámadással a legsúlyosabb áldozatok mellett is leküzdhetetlen ellenállását megkerüléssel törje meg.

Igy a Cziróka felső völgyében Nagypolánynál, valamint e folyó egész forrásterületén újból heves harcok támadtak, amelyek több napon és több éjen át tartottak. A heves orosz előretöréseknek itt is végül ugyanazt a sorsot kellett elszenvedniök, amely összes előbbi támadásaikat érte. Sok ezer halott és sebesült, valamint több mint háromezer sebesületlen fogoly elvesztése után az ellenség felhagyott az előretöréssel.

A külföldön elterjedt sok hírrel, köztük az orosz hadvezetőség hivatalos híradásaival szemben is amelyek a hosszadalmas kárpáti harcokban kivívott sikerekről szólnak, röviden megállapítható, hogy az ellenség minden erőfeszítésének és minden nagy áldozatnak ellenére is, az ellenfél részéről minden támadás főcéljául feltüntetett és különösen fontosnak jelezett **uzsoki szoros csakugy mint eddig, birtokunkban van.**

A többi arcvonalon csak tüzéségi harc volt. A helyzet mindenütt változatlan.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, április 21. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Czernovitzból sürgönyzik:

Két nap óta északkeletre heves harcok folynak. Egy bombavető orosz repülőgépet lelőttünk. A bennülő tiszt meg haltak.

Budapest, április 21. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 21.

A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

A keleti hadszíntéren a helyzet változatlan.

Insterburgra és Gumbinnenre a hadműveletek területén kívül eső nyílt városokra orosz részről történt bombavetésre válaszul tegnap Blalystok vasuti gőcpontra **egyszázötven bombát dobtunk.**

A nyugati világcsata.

Budapest, április 21. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 21.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Nem messze a reimsi székesegyháztól, egy új ellenséges üteget ismertünk fel és vettünk tüzelés alá.

Az Argonneokban a franciák hányingert keltő gázokat fejlesztő bombákat dobtak.

Az ellenségnek le Tour de Páristól északra ellenünk intézett támadása megghiusult.

A Maas és Mosel közt tegnap Flirey melletti egy széles formációban ellenünk intézett támadást a franciák súlyos veszteségei mellett visszavertünk.

Bois de Prétreben további tért nyertünk.

A Vogézekben az ellenség hiába támadta Metzertől északnyugatra és délnyugatra levő állásainkat, valamint eredménytelenül támadott ellenünk Sondernach közelében is. A franciákat ott is veszteségek érték tegnap.

Egy ellenséges repülő Lörrachra bombákat dobott, amelyek megrongáltak egy svájci ember tulajdonát képező selyemgyárat és két házat és több polgárembert megsebesítettek.

Törökország háboruja.

Budapest, április 21. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Konstantinápoly, április 20. A nagy főhadiszállás jelenti:

Utólag teljes bizonyossággal megállapítottuk, hogy négy aknukatató is volt ama hat ellenséges torpedónaszád kíséretében, amelyek tegnapelőtt éjjel megkísérelték a Dardanellákba való behatolást. Megállapítottuk azt is, hogy az a két ellen-

séges hajó, amelyet, mint jelentettük, lövedékeink eltaláltak, a tengersizben elsüllyedt. A sötétségben nem tudtuk megkülönböztetni, vajjon torpedó naszádok vagy aknakutatók sülyedtek-e el.

A többi hadszínterről nincs különösebb jelenteni való.

Budapest, április 21. A „Torontai” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

A török főhadiszállás közli:

Ellenséges páncélosok eredménytelenül bombáztak dardanellai ütegeinket.

Ahvaznál az angolokat sáncaikba visszakergettük. (M. T. I.)

HIREK.

Fémet a hadseregnek.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság felhívása. — Fémadományok gyűjtése Torontálban.

Nagybeeskerek, ápr. 22.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság a következő felhívást intézi a közönséghez:

„Fémet a hadseregnek.”

Hazánk lakossága páratlan áldozatkészséget tanúsított és tanúsít a háború kitörése óta a jótékonyaság terén. méltán sorakozva hős fiaink mellé, akik vérük ontásával, életük feláldozásával, erős karral tartják vissza az ellenséges veszedelmet mindnyájunktól.

A háború ismét áldozatot kíván tőlünk!

Köztudomású, hogy mintán ellenségeink fegyvertámadásai dicső szövetségünk és a mi seregeink hősiességén mindennél megtörnek, most arra törekcsenek, hogy államainkat minden élelmiszer és nyerstermény behozatalától elvágyják.

Kormányunk böles intézkedései és Hazánk fejlett mezőgazdasága meghírsítandja az élelmiszer hiányára fektetett számítást, de meg kell hírsítanunk azt a törekvést is, amely a hadi célokra szükséges nyers anyagok behozatalának megakadályozásával Hadvezetőségünk eselekvő képességét akarja megbénítani.

Habár Hadvezetőségünk eleve gondoskodott is a szükséges fémekekről és azok nagy mennyiségben állanak is ezidő szerint rendelkezésére, mégis előrelátóknak kell lennünk, nehogy azoknak esetleges hiánya meggátolja akcióképességünket.

Szerencsére nagymennyiségű ilyen fém van Hazánkban a magánosok birtokában, amelyet Hazafias Közönségünk bizonyára készséggel fog a Hadvezetőség rendelkezésére bocsátani és ezzel keresztülhúzzuk ellenségeink ádáz törekvését.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság a cél érdekében lovag Krobotin Sándor Közös Hadügyminiszter ur Védnökségével és báró Hazai Samu m. kir. Honvédelmi miniszter ur Diszelnökségével országos mozgalmat indít és azzal a sürgős kérelemmel fordul a Hazafias Közönséghez, hogy — a vas és acél kivételével — minden birtokában levő és nélkülözhető házi-, konyha- és fémtárgyakat, nevezetesen: sütőket, lábasokat, fazekokat, tartányokat, merő- és más kanalakat, szűrőket, korsókat, kannákat, katlanokat, moszarakat, mosó- és mosdóedényeket, poharakat, esészeket, sulyokat, szitákat, vödöröket, kádakat, csöveket, jég- és virágtartókat, bográcsokat, díszszegeket, butordíszeket, szegeket, játékokat, lámpákat, dísztárgyakat, staniólt, üveg- és pipakupakokat, ón- és ólomtartányokat és mindezeknek törmelékeit — vagyis mindazokat a tárgyakat, amelyek kizárólag vörösréz, sárgaréz, bronz, nikkelt, ón- és ólomból vagy ezen fémekek felhasználásával készültek — már most gyűjtse össze, hogy azokat a jelzett célra — a későbbben megjelölendő gyűjtőhelyekre — a közrebecsátandó ily irányu felhívás után — haladéktalanul és díjtalanul beszovaltathassa.

Meg vagyunk győződve, hogy a nagyfontosságú cél nem szorul bővebb megokolásra és Hazafias Közönségünk ismét készséggel teendi adományait a Haza oltárára, — annál is inkább, mert a célfontosságától eltekintve, egyúttal jótékonyaságot is fog gyakorolni, mert a begyűlendő fémekeket a Hadvezetőség a becslés 50%-ában megfizeti és ezt az összeget

az Országos Hadsegélyző Bizottság rendelkezésére fogja bocsátani; e Bizottság pedig ezen összegből elsősorban a háborúban elesett vagy rokkanttá vált katonáknak azokat a hozzátartozóit fogja segíteni, akiknek sem állami segélyre, sem katonai ellátásra törvényes igényük nincsen, — másodsorban pedig a rokkant és megvakult katonákat.

Budapest, 1915. év március havában.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság nevében:

Simontsits s. k.,
ügyvezető alelnök.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság egyúttal megkereste Torontálvármegye főispánját, hogy támogassa a gyűjtés sikerét a vármegyében.

A főispán felkérése alapján most a vármegye alispánja körrendeletileg felhívta a városok polgármestereit s a járási főszolgabírákat, hogy a nagy és nem-cél érdekében megindított gyűjtést vezessék és irányítsák s az értelmiség bevonásával mindent kövessenek el, hogy a gyűjtésnek minél nagyobb sikere legyen.

— Teleszky pénzügyminiszter üdvözlése. Megirtuk, hogy dr. Teleszky János pénzügyminisztert, Nagybeeskerek város országgyűlési képviselőjét, a pénzügyi központról szóló javaslat képviselőházi betérjesztése alkalmából Nagybeeskerek város képviselőtestületének tagjai, valamint a nagybeeskereki nemzeti munkapárt tegnap táviratilag üdvözölte. Az üdvözléseket dr. Teleszky János pénzügyminiszter a következő táviratokkal köszönte meg.

A képviselőtestület tagjaihoz:

Nagybeeskerek város képviselőtestülete tagjainak a pénzügyi központról szóló törvényjavaslat benyújtása alkalmával nyilvánított megleghangu üdvözlésért hálás köszönetemet fejezem ki.

Teleszky János

A munkapárthoz:

A nagybeeskereki választókerület munkapártjának a pénzügyi központról szóló törvényjavaslat benyújtása alkalmából nyilvánított szives üdvözlésért fogadja úgy a pártelnökség, mint az egész párt őszinte hálás köszönetemet.

Teleszky János.

— A fiatal népfőlkélok bevonulása. Mint fővárosi levelezőnk táviratozza, ma jelentek meg a plakátok, amely szerint az 1891-ben és az 1895-ben született és alkalmasnak talált népfőlkélok május 15-ikén tartoznak bevonulni.

— Izraelita istentisztelet. A nagybeeskereki izraelita templomban a péntek esti istentisztelet este fél 7 órakor kezdődik.

— A torontáli Vöröskereszt közgyűlése. A Vöröskereszt-egylet torontálmegegyei választmánya ma délelőtt 11 órakor tartotta közgyűlését dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével. Az ülésről holnapi lapunkban számolunk be.

— Adomány. A nagybeeskereki önkéntes vöröskereszt-ápolónők néhai Grandjean Andorné ravatalára helyezett koszorúgyűjtés maradványaként 12 koronát adományoztak lapunk útján a háborúban megvakult katonák javára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— A kukoricatermesztés a vasutak mentén. A főparancsnokság mellé rendelt kormánybiztos ur rendeletére az Orsova—Versecz—Nagybeeskerek—Petrovaradin zónán és az ezen vonaltól délre eső terü-

leteken a vasuti vonalak mentén jobbra és balra csak 20 méternyire (az eddigi 500 méter helyett) tilos a kukoricatermesztés. Az ezen zónán belül mégis bevetett kukorica minden kártérítési igény nélkül lekaszálandó, mielőtt az egy méternyi magasságot elérte. Kalászos és alacsony kapavetemények a mondott zónán belül mindenütt természetűek.

— Áruidjiszabások beszerzése. A kereskedők és szállító-cégek rendszerint közvetlenül a m. kir. államvasutak igazgatóságához fordulnak áruidjiszabásért, mivel az áruidjiszabások kizárólag a m. kir. Kereskedelmi Múzeum központi díj-szabáselárusító irodájában kaphatók, a temesvári kereskedelmi és iparkamara ennél fogva felhívja az érdekeltség figyelmét arra, hogy áruidjiszabásért a Kereskedelmi Múzeumhoz forduljon.

— Pillár Ignácot életfogytig tartó fegyházra ítélték. Fővárosi levelezőnk jelenti: A Kuria I. büntető tanácsa tegnap tárgyalta Pillár Ignác bűnpörét, aki a múlt év június huszonötödikére virradóra Nagybeeskereken borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolta és kirabolta Wilhelm János koreszmárost és feleségét. A nagybeeskereki törvényszék szakbírása a kettős rablói kosságért kötélt alatti halálra ítéltte Pillárt és ezt az ítéletet a szegedi tábla is helybenhagyta. A Kuria a semmiségi panaszt elutasította ugyan, de mindkét elsőfokú bíróság ítéletét megsemmisítve, életfogytig tartó fegyházra ítéltte Pillár Ignácot, mert enyhítő körülménynek vette az orvosszakértők ama véleményét, hogy a vádlott korlátolt beszámíthatóságú.

— Rohitsch-Sauerbrunn hadsegélyzőosztályában gyomor- és bélbajos betegek felvétetnek, kik ivókura révén kezeltetnek. Továbbá ideg- és szívidegbetegek szénsavas fürdőikben részesülnek. Az idény április havában veszi kezdetét és tart október végéig.

— A tavaszi időjárás elősegíti a ragályos betegségek terjedését, ezért jól teszi mindenki, ha idejekorán ellátja magát fertőtlenítő szerrel, pl. 1 üveg lysoformmal, mely minden gyógyszerárban és drogériában kapható 90 fillér árban. A lysoform-szappan árát a nyers anyagok megrágnulása következtében kénytelenek voltunk 1 korona 20 fillére felemelni.

Harctéri helyzet.

— Katonai munkatársunktól. —

— ápr. 20.

Immár kilenc hónapja, hogy öreg Európát a háború vértengere elborította. Háromnegyed éves ádáz küzdelem után is még a legnagyobb hével folynak a harcok nyugaton és keleten. A hadművelési helyzetek olyanok még, hogy tiszta képet alkotni, avagy végső konzekvenciákat levonni az eddigi események után csak alap nélküli vállalkozás volna. És már azért is, mert a háború sorsa, annak befejezése nemcsak a katonai műveletek alapján, hanem sok melléktényező behatása folytán fog elintéződni.

Mindesetre vannak azonban támpontok és pozitív adatok ahhoz, hogy az eddigi eredmények után valamelyes következtetésekhez juthassunk. Kétségkívül természetesen ezek sem képezhetnek, miután a tavasz langyos melegében minden más-képp is történhetik. Ehhez lévén bizonyos idő szükséges: a legutóbbi harctéri események mérlegeléséből katonai szempontból ítélve, némi megállapításokhoz lehet érni.

Kezdjük nyugaton. A szövetségesek-

nek új offenzívája van folyamatban. Az eddig elért eredmények után joggal következtetni lehet arra, hogy miként a téli támadásuk: teljes kudarcra fog végződni. A németek az új taktikával végrehajtott támadásokat nemcsak hogy kivédik, hanem az ellenségnek nagy veszteséget idézve, a védelemben tért is nyernek. Megmutatják, hogy nemcsak támadásokkal, hanem tervszerű védelemmel is legyűrjük elleneiket. Ahhoz pedig nem kell nagy katonai tudás, hogy ilyképpen elért sikerek mily nagy jelentőségűek. Saját emberanyaguk legnagyobb kímélése mellett amazokéban a legnagyobb pusztítást végzik, ami annyit jelent, hogy közeledik az az idő, amikor a németek számbelileg fölényesen túlsúlyban lesznek. Ezen előnyük pedig lehetővé fogja tenni, hogy ismét támadásba menjenek át: utolsó csapást mérve teljesen elgyengült ellenfeleikre.

Hogy a németek nyugati végérvényes döntő győzelme már sokáig nem késhetik, azt a szövetségesek katonai erőállapota igazolja legjobban. Franciaországban már a tizenhétéves gyermekek kiképzés alatt állanak. Anglia eskély értékű zsoldosait nem győzi oly szaporán átszállítani, mint azt a németek által előidézett veszteséppótlások megkívánják. A nagyhangon hirdetett félmillió hadsereg megjelenése sokáig fog késni, mert épp maguk az emberek hiányzanak. (Az eddigi vereségek után önszántából senki sem törekszik előtesséinek sorsára jutni.) A hontalan belgáknál új erősítésekről már szó sem lehet. Ha mindezekhez hozzáadjuk még a németeknek nagy tengeri serekeit, amely sikerek Angliának nemcsak hadi, hanem kereskedelmi tengeri hatalmát is alaposan lesüllyesztette, ugy nyilvánvalónak találhatjuk azt, hogy nyugaton a szövetségesek utolsó erőfeszítései harci életüknek hattyúdalt képezik (amelyet eddig is csak a semleges Amerika üzleties löszerszállítása késettett).

Attérve keletre: a kárpáti orosz nagy vereség a hadjárat lefolyásában egy nagy jelentőségű fordulópontot teremtett. Az ezeréves magyar Kárpátok lejtőjein holtan heverő félmillió orosz utolsó sóhaja ha eljutott a gőzhenger vezetőjének kerges szívéig, ugy e nagyon sokat visszafelé forgott hengert céltalanságában megállítja. Mert végtére a tizenötösoros rajvonalak megriktnak s mihelyt ez beáll, megszűnt az orosz erő létezni. Csak a golyófogó nagy tömegeknek köszönhetik az oroszok, hogy még harcoképesek. Hogy ezt hány szelidképű és vad harcosságának élete árán bírta eddig is fentartani, azt legjobban mondhatnák meg a harcéri temetők ezrei.

Az oroszok a titkolt idő előtti mozgósítás folytán történt gyors felvonulástól sekat reméltek. Ebben megerősítette őket a japáni hadjárat szomorú tapasztalatainak komoly felhasználása. Kezdetben, amikor a valamennyire kiképzett ténylegesek és ifjabb tartalékosok még éltek, illetve foglyokká nem lettek, némi részletsikerekkel dicsekedhettek (persze mindenkor az óriási túlerő győzött!). Hogy az idő folyamán néha újból feltűnt nekik a szerencse csillaga, azt egy ily nagymérvű hadakozásnál természetesnek kell találni. Az oroszoknak galicziai területhódításuk nem tekinthető végérvényesnek. Akkor jutottak birtokába, amikor jelentékeny erővel a Balkánon voltunk érdekelve, a németek pedig nyugaton kellett, hogy komolyan küzdjenek. Bár közigazgatásilag ott teljesen berendezkedtek: katonailag Galiczia földrajzi viszonya kizárta teszi a tökéletes védelmi elhelyezkedésüket. A terepalakulások, a gyenge ut-vasúthálózat folytán lehetetlen lesz nekik e területen döntő viaskodásra elkészülni. A

kárpáti második súlyos véráldozatuk egy újabb áttörési kísérletet már nem kockáztathat. Saját beösmérésük szerint e fronton — ahol pedig főerejük volt! — gyengébbek, mint mi. E körülmény felszabadít jelentékeny kárpáti erőnket, ami viszont egy hatalmas dél-lengyelországi támadást tesz lehetővé, amiben a geniális Hindenburg is napoleoni fortélyossággal segítségünkre van. Ha már most a közeponti hatalmak tervszerű és energikus támadása megindul: az orosz feltétlenül kényszerítve van minden erejét ott latba vetni. Galiczia ezáltal természetszerűleg másodrendű hadszíntérré süllyed; sőt: egy eredményesen megindult lengyelországi támadásunk Galicziának egy önkéntes kiürítését fogja involválni, tehát Galiczia az orosz istencsapástól minden nagyobb katonai akciók nélkül fog megszabadulni. Fordított eset: Lengyelországi pozíciónk feladása kizárt. Harevonalunk várszerűen megerősített állásait az orosz henger már nem bírja összemorzsolni. Ezen eltevések összegezéséből a keleti küzdelmek befejezése reményszerűen mélyen az orosz földön fog megtörténni. Hogy ezen, a jelen katonai szituációkból levezetett események már közelednek, azt az előrehaladott tavaszi időjárás, a téli dermedtségből kibontakozó, tavaszi felfrissült erőtlő duzzadó vitézeink harcias szelleme, a győzelmi vágyanak minduntalan megnyilvánuló tünete is megerősítik.

Szóval: minden optimizmus nélkül ugy nyugaton, mint keleten rövid időn belül (Sziriusz dátumja előtt is talán!) fegyvereink teljes diadalrajutása várható. E hő vágyunk teljesedésének lehetőségében támogathat bennünket az a biztató körülmény, hogy elleneink kimerülésével szemben a küzdelmekben csak megerősödünk és hogy a békeállomásokon még a kiképzett újoncok sok száz-ezrei várják a harcra szólításukat, akik mögött, ha kell, sűrű sorokban, kifogyhatatlanul állanak továbbá acélizmu, csak győzni tudó ifjaink tömege.

B. J.

Színház, művészet.

**** Az utolsó csók.** Bíró Lajosnak ezt a darabját már jóformán a feledés fátyola borítja, hogy most nálunk Ballák bemutatották. A darabnak a fővárosban sem volt sikere, bár érdekes gondolatot dolgoz föl, de a kidolgozás fászsztó, terjengős s drámai akció alig van benne. A darabot nálunk igen jó s gondos előadásban adták s az előadók is mind gondos játékot nyújtottak. Az előadás központjában Balla és Marton Erzsébet állott, aki Klára szerepét játszotta s finom, találó vonásokkal rajzolta meg a nagy párisi kurtizán alakját. Különösen megkapó volt abban a jelenetben, mikor fiatal leánykorának emlékeit elevenítette föl. Nagy-szerű maszokban, tökéletes művészettel játszotta Balla a herceg szerepét. Máthé László erejét meghaladta Nagy János szerepe, de ambiciózus, gondos játéka dicséretet érdemel. A báró szerepében Gáspár Jenő kabinet-alakítást nyújtott. A színház egészen tele volt s a közönség meleg elismeréssel adózott a szereplőknek.

Nyiltér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Rohitsch-Sauerbrunn

gyógyhely

Délivasut-állomás, Stájerország.

Legmodernebb higiénikus berendezések. Kiválóan bevált lábadozó katonáknál. Kétféle gyógyeredmények gyomor- és belbántalmaknál, szívneurose és neurasthenia ellen.

Orthopedikus gyógyintézet.

= Idény: április—október. =
Prospektusok kívánatra az országos gyógyintézetétől.

268-61

Hirdetések.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítőszerére a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 90 fillért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteggyógyítására, antiseptikus költözéseknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kísérlet s Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 1 20 K.

FODORMENTA LYSOFORM

erősen antiseptikus hatása szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvegeje 1 korona 60 fillér.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

111-3011

Kiadó ház

Kazinczy-utca 5. sz. alatti ház

3 szoba, konyha, mosókonyha,
= pince, szép udvarral =

május 1-től kiadó.

Bővebbet:

Temesvári-utca 101. szám a.
= szatócsüzetben. =

260-x.7

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

- Bádogos:**
Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.
- Béltisztítási ügyvédségek:**
Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fgg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonátér
- Borbély és fodrász:**
Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.
- Butorgyár:**
Bence A. és fia, Hunyadi-utca.
- Cementgyár:**
Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.
- Cipőkereskedők:**
Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.
- Divatáruház:**
Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mészik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.
- Dobozgyár és műkönyvkötészet:**
Schneider János, Aradáci-ut.
- Drogueria:**
Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.
- Élelmiszerek:**
Mészik R. Özege, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.
- Fényképész:**
Oroszy Lajos, Korona-utca.
- Fizetők:**
Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis É., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.
- Fotóműterem:**
Buzolich József, Hunyadi-utca.
- Fűszer- és csomagkereskedés:**
Fendler József, Hunyadi-u.
- Gépjavitó műhely:**
Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.
- Gőzfűrés:**
Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.
- Gyógyszertárak:**
Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vágy Sándor, Szerb egyház-palota.
- Hálógyár:**
Csusner János.
- Kalapkészítő:**
Andresz A. Főtér, Bauer-ház.
- Kalapraktár:**
Sindelás Béla, Hunyadi-utca.
- Kávéházak:**
Sólyom György, Klub-kávéház.
- Kézműáru-, rövidáruüzlet:**
Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.
- Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:**
Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.
- Könyvkötészet:**
Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).
- Kocsigyártó:**
Amend Ferenc, Nicky-utca.
- Kőművesek:**
Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klászky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranic-u.
Pányi János.
- Lakk-, kence-, és festékáruraktár:**
Pencz János, Megyeház-utca.
- Lakatosműhely:**
Engel Ádám, Megyeház-utca.
- Lisztkereskedés:**
Klein Mór, Hunyadi-u.
- Mészáros és hentes:**
Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.
- Műkészkészítés:**
Molnár János, Nicky-u.
- Női kalapüzlet:**
Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.
- Ruhakereskedés:**
Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
- Sirkóraktár és szobrászterem:**
Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.
- Szállító-cég:**
Perl Mór, Szerb egyházpalota.
- Szállodák:**
Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház u.
- Szeszgyár:**
Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.
- Téglagyár:**
Klein Bernát.
- Temetkezési intézet:**
Bence A. és fiai.
- Tűzifa-, épületfakereskedés:**
Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
- Uridivatáruház:**
Liptay Dezső, Hunyadi-utca.
- Vaskereskedés:**
Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
- Vendéglő, étterem:**
Gál István, Orient-étterem.
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth és Noricsán, a nagyhid mellett.
- Virágkereskedés és kertészet:**
Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai naplaj kiadóvatala, mely lap a legrégibb, legelterjedtebb, legolvasottabb naplaj Torontálvármegyében